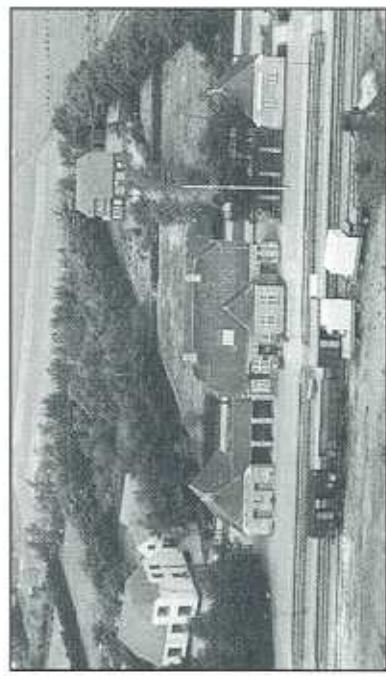


»Den Skæve Bane«

Naturstien mellem Funder og Ejstrupholm er anlagt på den gamle jernbane mellem de to byer. Straækningen var en del af "Den Jydske Diagonalbane" eller "Den Skæve Bane", som DSB anlagde mellem Funder ved Silkeborg og Bramminge nær Esbjerg.



Banen blev åbnet i 1920. Forinden havde Palsgård Statsskovdistrikt forsøgt at fremskynde åbningen af banen, fordi man behovede den for at få bolittransporter de store mængder pligtbærnestræ, man producerede under afslutningen af 1. Verdenskrig. I 1918 drejede det sig om godt 15000 rummeter træ svarende til ca. 800 jernbanevognladninger. DSB forsøgte til gengæld at få distriket til at levere 34000 sveller til brug på strækningen Brande-Hjøllund. DSB så gerne svellerne leveret gratis eller mod passende lav betaling. Distrikets overslag viste at det drejede sig om ca. 10000m³ træ, altså 30kr pr. m³.

Da banen skulle anlægges, anvendte man en arbejdskraft på 300 mand, især jyder og bornholmere. Langs banen blev der mellem Funder og Bramminge opført huse svarende til en lille by. Ud over stationsbygningerne blev der bygget 10 funktionærboliger og 29 banevogterhuse.

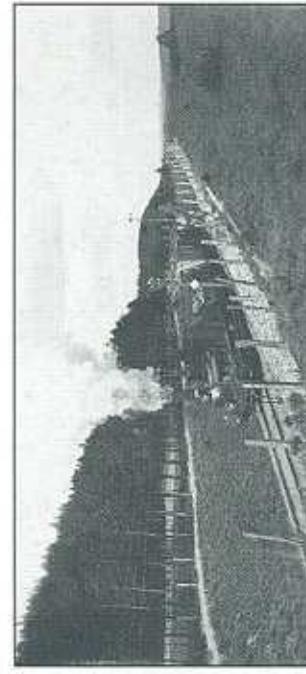
Banen havde stor lokal betydning. Flere steder, f.eks. i Hampen voksede der en hel by op omkring stationen. I området omkring Hjøllund var der nærmest en folkelig rejsning med krav om etablering af en egentlig station og ikke blot et billetsalg.

Den Skæve Bane

Jernbanens forløb i de tørre plantager var problematisk på grund af brandfare. I 1921 gennemførtes patruljering med cykeldraissine efter hvert tog, der kørte gennem Gludsted Plantage. Herved lykkedes det at slukke 29 brände, der var opstået på trods af et omfattende system af brandlinjer.

Banen var vigtig for Nord- og Midtjyllands produktion af landbruksvarer, der skulle udskibes fra Esbjerg. Der fragtedes også store mængder mæltet bændselstræ fra de Midtjyske plantager. Frem til slutningen af 60-erne blev banen anvendt til at transportere bunkul fra Fasterholt til elværkerne i Esbjerg og Aarhus.

Persontrafikken på banen ophørte i 1971, men strækningen mellem Brænde og Hjøllund var endnu en snes år i brug for at kunne fragte jernbaneskærer fra et skærværk nær Hjøllund. Skærerne blev anvendt på DSB's egne banestrækninger.



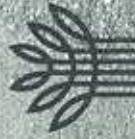
Ved Christianshede, Rankhøj og Lille Bredlund er bevaret de røde, såkaldte kolonnehus, hvor baneanarbejderne holdt til i forbindelse med vedligeholdelsesarbejder på banen. Kolonnehusene er sat i stand og kan bruges som læ- eller spisesekur af naturstiens trafikanter.

Palsgård Statsskovdistrikt, Palsgårdsvæj 9, 7362 Hampen.
Telefon: 75 77 10 24, fax: 75 77 18 29, e-mail: di64@sns.dk

Skov- og Naturstyrelsen

der hører under Miljø- og Energiministeriet forvalter arealer over hele landet, og driften heraf tilgodeser både fridtsformål, produktionshensyn og beskyttelse af natur- og kulturværdier.

Natursti Ejstrup - Funder



Skov- og Naturstyrelsen
Palsgård Statsskovdistrikt

Natursti Funder-Ejstrup

Fra 1995 har banestrækningen mellem Funder og Ejstrupholm været åben for gående, cyklende og ridende. Strekningen er på 22 km, hvor der er rigtige muligheder for at opleve en del af landskabet langs den jyske højdybde på tætte hold uden generende motortrafik.

Naturstien starter mod nord i den smukke Funder ådal. Her er landskabet ret østjysk med enge og frodige løvskove. På sin vej mod sydvest kommer stien hurtigt ud i fattigere og mere sandede egne.

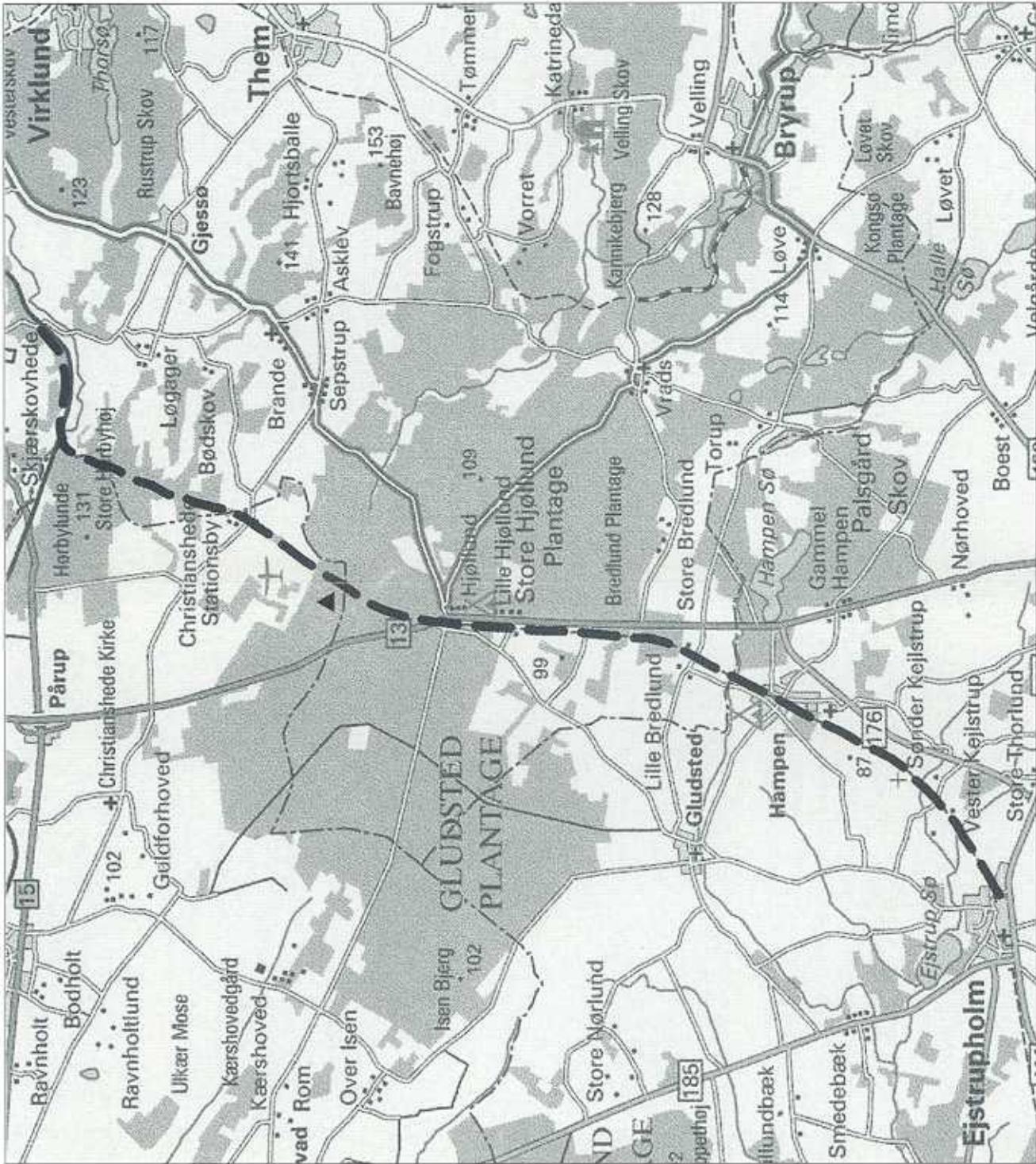
Mellem Christianshede og Hampen løber stien gennem Gludsted Plantage, der med sine 3400 ha er en af landets største. Plantagen blev fra 1877 anlagt på mark- og hedearealer, der var hærget af sandflugt. I plantagen er der gode muligheder for at se eller høre nogle karakteristiske midtjyske fugle, bl.a. hedelærke og misteldrossel. I området findes også en del rådyr og krondyr.

Flere steder løber stien på en hol dæmning, der giver god udsigt over det omliggende landskab, bl.a. den 90 ha store fredede Kolpended Hede, som ligger i plantagens østlige del. Øst for stien ligger Sepstrup Sande - et meget specielt naturområde, der består af næringsfattige og luftforureningstolsomme heder, hedemoser, hedesøer og kilder. En del af området bærer stadig præg af sandflugt.

300 m syd for nordkanten af Gludsted plantage ligger der lige vest for banedæmningen en primitiv teltplads med tilhørende bålsted.

Nord for Hampen kan man lave en afstikker gennem Hampen Plantage til vestenden af Hampen Sø. Her findes en god badestrand og en 5 km lang natursti rundt om søen. I øst ved Palsgård Skov findes 3 primitive teltpladser.

Syd for Hampen går stien gennem landbrugsland og passerer bl.a. Holten Å, hvis omgivende enge har været vigtige for områdets gærdse. Flere steder har den stadige græsning udviklet et rigt planteliv med bl.a. plættet gøgeurt og lav skorzonér. Om efteråret dukker sjeldne og farvestrålende svampe, bl.a. de såkaldte vokshatte, frem.



Udskit af Kort & Mattekistrejens kortmateriale
er engivet i.h.t. tilladelse G-18-1997

Naturstien er blevet til i samarbejde mellem Århus Amt, Vejle Amt og Palsgård Statsskovdistrikts Amts Amt administrerer strækningen fra Fundør til Christianshede. Palsgård Statsskovdistrikts strækningen fra Christianshede til Hampen og Vejle Amt del sidste stykke til Ejstrupholm.